МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ КОНОНЕНКО

(До 75-річчя з дня народження)

Кононенко Микола Григорович народився 14 грудня 1937 р. у селі Іваниця Недригайлівського району Сумської області в сім'ї колгоспників.

Після закінчення Недригайлівської середньої школи у 1954 році вступив до Станіславського (нині – Івано-Франківський) державного медичного інституту. У студентські роки був прийнятий у члени КПРС.

Ще будучи студентом захопився хірургією, почав займатися науковою роботою в студентських наукових гуртках на кафедрах хірургії та топографічної анатомії і оперативної хірургії. Займав призові місця в інститутських олімпіадах, брав участь у роботі студентських наукових конференцій в інших вузах України.

Необхідно зазначити, що в ті роки не було інтернатури, а шостий курс навчання (субординатура) студенти проходили у районних лікарнях. Це вимагало засвоєння обраної спеціальності вже з перших років навчання, а саме: відмінних знань у першу чергу з анатомії, оперативної хірургії, систематичних чергувань у хірургічних клініках, активної роботи в хірургічному гуртку для засвоєння практичних навичок.

У 1960 р. закінчив інститут за спеціальністю лікаря-куратора. Після закінчення вузу був направлений у Центральну районну лікарню вугільної шахти Черкаська Північна № 2 Луганської області. Трудову діяльність розпочав 7 липня 1960 року на посаді завідувача хірургічного відділення (на 30 ліжок). За час роботи в районній лікарні проходив у Луганській обласній лікарні курси тематичного удосконалення з хірургії, травматології, урології, засвоїв основи анестезіології – оволодів ендотрахеальним наркозом (тоді ще не було спеціальності лікар-анестезіолог) і активно впроваджував набуті знання у практичну роботу. Трирічний період роботи у ЦРЛ, де поряд із хворими з хірургічною патологією було багато постраждалих із тяжкими травмами, особливо шахтними, забезпечив молодому хірургові надзвичайно цінний досвід і на все життя навчив знаходити правильне рішення і вихід зі складних ситуацій.

У 1963 р. М. Г. Кононенко переїхав на Сумщину. З 1963 до 1973 року працював хірургом-онкологом (із 1968 р. – завідувачем хірургічного відділення на 75 ліжок) Сумського обласного онкологічного диспансеру. Микола Григорович на високому рівні оволодів онкологічними операціями і впроваджував нові складні оперативні втручання (вперше в області виконав панкреатодуоденальні резекції, міжлопаткові екзартикуляції верхньої кінцівки, вперше в диспансері запровадив торакальні операції тощо). Тут він розпочав займатися науковою роботою, проводив різнопланову громадську діяльність.

У 1973 р. вступив до аспірантури Київського НДІ онкології та рентгенорадіології МОЗ України. У 1977 р. захистив кандидатську дисертацію на тему "Комбинированные оперативные вмешательства при раке прямой кишки". Слід відмітити, що, працюючи над

кандидатською дисертацією, М. Г. Кононенко впровадив (уперше в СРСР) розроблені за кордоном надрадикальні втручання при місцево-поширеному раку прямої кишки – евісцерації таза. Працював молодшим, а згодом – старшим науковим співробітником. Із 1981 р. очолив науковий підрозділ НДІ – відділення дитячої онкології.

За результатами науково-дослідної роботи в НДІ онкології та рентгенорадіології, М. Г. Кононенко виконав і блискуче захистив у 1990 р. докторську дисертацію "Неорганные новообразования малого таза (клиника, диагностика, лечение)", в якій було узагальнено великий особистий досвід у країні з діагностики і хірургічного лікування дорослих і дітей, хворих на неорганні новоутворення даної локалізації. Розроблені ним хірургічні доступи та нові методики видалення неорганних пухлин малого таза дали можливість збільшити операбельність, радикалізм втручання та значно зменшити ускладнення. За матеріалами дисертації опублікував понад 70 наукових праць.

У 1991 р. М. Г. Кононенку був присвоєний науковий ступінь доктора медичних наук. За роки роботи в НДІ виконував громадські доручення, займав посаду позаштатного дитячого онколога МОЗ України.

З лютого 1993 р. М. Г. Кононенко плідно працює в Сумському державному університеті. У 1993 р. організував і першим очолив кафедру хірургії медичного інституту (нині кафедра хірургії з дитячою хірургією і курсом онкології). Наукова діяльність його, як і керованого ним колективу кафедри, була спрямована в основному на подальше вивчення проблем перфоративної виразки пілородуоденальної зони, спайкової хвороби очеревини, мезентеріального тромбозу, травматичного пошкодження органів черевної порожнини та ін., а також активно розробляються питання комбінованих і комбіновано-розширених оперативних втручань в онкології. Під керівництвом М. Г. Кононенка захищено 4 кандидатські дисертації. Хірургічна діяльність Миколи Григоровича багатогранна. Володіючи блискучою хірургічною технікою, він виконує складні, а іноді й унікальні хірургічні втручання. Уперше у м. Сумах та області ним упроваджено: евісцерацію таза з пересадженням сечоводів в ізольований ілеоцекальний сегмент; панкреатодуоденальну резекцію з приводу раку підшлункової залози; ліво- та правобічну гемігепатектомію, видалення пухлин середостіння зі стернального доступу з пульмонектомією та геміперикардектомією; операції при діафрагмальній грижі новонароджених та багато ін.

У 1995 р. М. Г. Кононенку присвоєно вчене звання професора, а з 2010 року – Почесного професора Сумського державного університету.

Упродовж останніх 20 років М. Г. Кононенко проводить плідну викладацьку роботу. Блискучий лектор, постійно модернізує свій лекційний курс, на високому методичному рівні проводить практичні заняття зі студентами, лікарями-інтернами, магістрантами. Є науковим керівником кандидатських дисертацій аспірантів. У співавторстві з іншими співробітниками кафедри ним видано понад 30 методичних рекомендацій і вказівок для студентів і лікарів-інтернів. Неодноразово студенти під його керівництвом займали призові місця на всеукраїнських студентських олімпіадах із хірургії. Кілька наукових праць було опубліковано у співавторстві зі студентами.

Перу М. Г. Кононенка належить понад 250 наукових та навчально-методичних праць, зокрема: одна монографія, розділи у монографії та підручник з хірургії, 5 винаходів, 30 раціоналізаторських пропозицій. Результати його досліджень знайшли відображення не тільки у працях, а й доповідалися на всеукраїнських з'їздах і конференціях хірургів та онкологів.

Своє 75-річчя Микола Григорович зустрічає в розквіті сил, повний енергії і творчих задумів.

Колектив Медичного інституту Сумського державного університету щиро вітає М. Г. Кононенка зі славним 75-річчям, зичить міцного здоров'я та подальших творчих здобутків!